

26 lipca 1941

... Na skraju ~~placu~~ placu targowego chytliwym
przemykają się postaci, wywołujące się łatanami
i zółtymi opaskami

... Nieś zapomniasta o roli żydów i kolportażem
nutrój i dziś najchętniej ich karmi.

... Ze względu na małe świadomości obywatel-
skie ludności wiejskiej jedynym wadykalnym
środkiem zapobieżenia tym szkodliwym zjawom -
jest całkowite izolowanie żydów od społe-
czeństwa aryjskiego przez zamknięcie ich
w ghetto.

†

Żydom nie wolno przenosić się

Oddział mieszkaniowy Zarządu m. Wilna
wstrzymał wydawanie pozwoleń żydom
na zajmowanie nowych lokali. Lokatorzy -
Żydzi muszą nadal pozostać w dotych-
czesnych swych mieszkaniach.

27 lipca 1941

2

Stacje nie przyjmują żydów.

Od dnia wczorajszego na stacjach, kursujących
po Wilni pojawiły się wywieliski: żydom wstęp
niebroniony! ~~W~~

((1941 lipca 27))

Wszystko jest takie jak zawsze. ~~W~~

7

VALSTYBINIS VILNIAUS
GAONO ŽYDU MUZIEJUS
V2M4545

30 lipca 1941

4

Jacek Chłopi w Ormianisze i w innych
uwolnili się od żydów.

Po kilka dniach postanowiono poprosić
wyzwiesić ich (żydów) i wysiedlić poza granicę
gminy, gdzieś na jakąś stację kolejową, gdzie
po doprowadzeniu normalnego ruchu kolejowego
mogliby odjechać w dowolny świat.

Pomimo dość pilnych wołań polnych,
w czasie których konie i furmanki
odgrywały poważną rolę, postanowiono
w pierwszych dniach lipca wykonać
plan.

Zakończono o tym żydom na dwa
dni przed tym, by mogli się spakować,
zabrać najpotrzebniejsze sprzęty, jedzenie,
posciel i bieliznę i w umówiony dzień
o godz. 10 rano ruszył szereg okrzyków
worników i przychianie koni długimi rzędami
furmankami. Piętnastu weteranów żydowskich,
zajmujących dotychczas różne stanowiska
w kutkowskich, czy przedtem na roli oradłych
mierzą od lat kilkudziesięciu, od
kilku pokoleń, trudniących się

pačtuvanim po vėnuojon mājās kalh,
džieravimėm m tykėn i stovė
vydnyon - jechalo tetar bialym
pylnym goscincem k stromė stajė
Kolejony Joty z rodzinami, letami
i vėzėmėmi Avobiergėm.

VALSTYBINIS VILNIAUS
GAONO ŽYDŲ MUZIEJUS
V2M 4545

1918

Музей Еврейского народа в Вильно

К. КАЗЫМОВСКИ

ВЕРСИЯ

3 sierpnia 1941

5

"Kolejność w podjęciu"

« 2 powyższe przytoczone przykłady wynika, że spekulacja zajmują się przede wszystkim Żydzi, którzy zajmując, którzy zajmując z przeważającą stanowisko w ustroju holenderskim, mieli ~~ogromne~~ okazję do przyswojenia ogromnych zapasów i krywdę dla reszty ludności. Na nich więc w znacznej mierze ~~spada~~ spada odpowiedzialność za ich w zaspokojeniu. W dodatku Żydzi woz- powszechnieją ~~podjęcie~~ podjęcie podjęcie do przyswojenia, aby w ten sposób ~~zachęcić~~ zachęcić ludność do uprzedzenia nieregularnego dla nich korzystnego handlu wymiennego.

Chorzy Żydzi zostali zgromadzeni
w jednym szpitalu

Dotychczas odbyło się przeprowadzenie znajdujących się w szpitalach wileńskich Żydów do specjalnie przeznaczonych dla Żydów szpitala żydowskiego przy Rybim 3-ve (ulica Żaralna)

4 sierpnia 1941

6

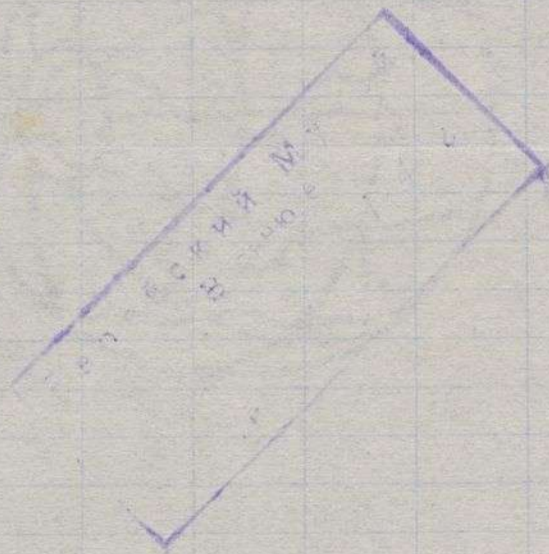
Żydzi uprawiają tajny uбой

Stwierdzono, że mimo zakazu przeprowadzenia uboju sposobem wytwornym, w dzielnicach żydowskich nadal jest sprzedawane potajemnie mięso t. zw. "koszerne". Jest to dowodem, że Żydzi uprawiają tajny uбой. Odpowiednie władze winny zastosować odpowiednie środki.

7 sierpnia 1941

7

Kary na żydów nie przestrzegających
przepisów. Wójt miasta i powiatu
skarzał 86 żydów za niewykonanie
rozporządzenia o noszeniu Ła4
i chodzenia jezdnią, na kary pieniężne.
Dzielną wysokość należących kar sięga
kwoty 10.000 rubli.

12 sierpnia

8

Rejestracja lekarzy w Wilnie.

Po przeprowadzeniu w Wilnie rejestracji personelu lekarskiego, zarejestrowano:

364 lekarzy aryjskich, 187 lekarzy żydów. W chwili obecnej w różnych instytucjach lekarskich pracują 270

lekarzy aryjskich i 19 lekarzy żydów.

Bez pracy lekarzy aryjskich pozostało 94 a żydów 168

Lekarzy dentystrów - 69 aryjskich

i 70 żydów, magistrów farmacji -

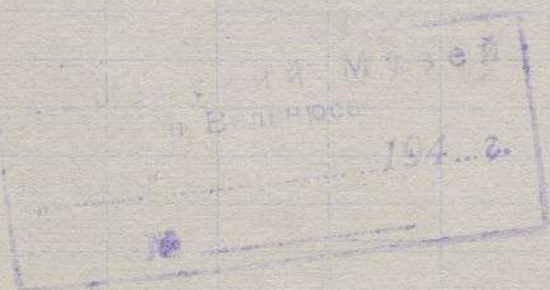
713 aryjskich. 35 żyd. asystentów
prazizorów 45 aryjskich i 43 żyd.

Techników dentystrycznych -

47 żydów. Sióstr miłosierdzia -

390 aryjskich 114 żydów

akuserek - 195 aryjskich i 11 żydów

VALSTYBINIS VILNIAUS
GAONO ŽYDŲ MUZIEJUS
V2M 4545

18 sierpnia 1941 G

Dowody forsanosci stryżnaja tylnu
aryżiszyki.

Zydw i osob pochodzenia zydwskiego
zarządzenie nie dotyczy.

19 sierpnia 1941

Reorganizacja zarządu do
spraw żydowskich

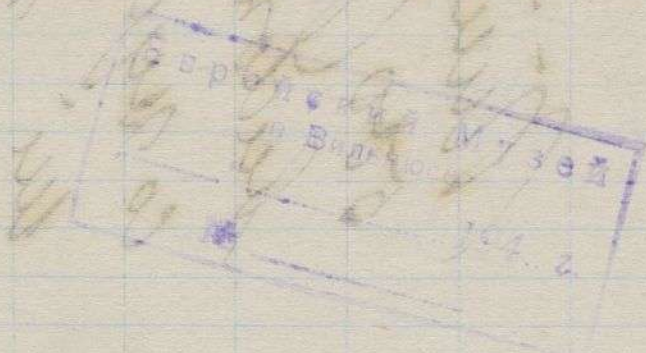
W związku z ostatnio przeprowad-
zonym podziałem administracyjnym
na okręgi miasta i okreg wileńszczyzny,
zostaje odpowiednio do tego reor-
ganizowany dotychczas i najdłuższy
his przez urządzie Naczelnika
miasta i powiatu urząd do spraw
żydowskich. W okręgu wileńskim,
referentem do spraw żydowskich
mianowano p. Gaberkisa, zaś sprawy
pouziśse na terenie miasta przejął
magistrat.

29 sierpnia 1941

9

Matnieŝta Źydovskie

Notec przepisow zakazujszych wozsie-
lania slobon Źydow z osobami po-
chodzenia aryjskiego, uwiazometry
kacji cywilnej wozsiele slobon
Źydow wyluzenie w wypadku serwie-
wanie matnieŝta z osoba pochod-
zenia Źydovskiego.

VALSTYBINIS VILNIAUS
GAONO ŽYDŲ MUZIEJUS
V2M 4545

Телефон 10-24
Муно' бисс Катедрал' № 1
Місц' К. Кавалюцкі, № 1, Вулга І. В. Сушко
УБШЛЕКТОІСІСНО-ВІДОМІСІА
ВІДЬО
"ВІДОМІСІА"

2 września 1941

11

Żydów nie wolno opuszczać
miejskań od godz. 15ej do godz. 10.

Wobec kilku wypadków zejść, Komisarz
Kregory miasta Wilna wydał zakaz, z
naszych miast oraz mocy obowiązującej,
opuszczenia wszystkich Żydów obywateli
płci swoich miejscami w czasie od
godz. 15 popoł. do godz. 10 przedpół.
Wyjątek stanowi jedynie ci żydzi
i żydówki, którzy wyrażnie wyznaczeni,
zostali do wykonywania pracy.

5 września

Żydzi nie starają się do zarządzeń

Pomimo istniejących przepisów regulujących
tryb i postępowanie ludności żydowskiej na posiedku
dziennym są wypadki i nieprzezwyciężania przez
żydów istniejących ~~przepisów~~ zarządzeń.
W dniu wczorajszym burmistrz miasta
zakażal Żydów za niemożenie tak. Póź
tego Elisonow Chaja została ukarana
za chodzenie chodnikiem, Kontev Eliaz
zaś za chodzenie w zabronionym
czasie.

7 września 1941.

12

Ghetto w Wilnie

Przeprawa ludności żydowskiej

Celem odseparowania ludności żydowskiej od innych mieszkańców miasta od dnia wczorajszego decyzją władz, wzorem innych miast, w Wilnie zostaje wprowadzone ghetto. Z rejonów przeznaczonych na ghetto, ludność aryjska została przeniesiona do innych dzielnic.

Dziś od wczoraj rano grupy ludności żydowskiej objadowane Niemcami wstawaly się do wyznaczonych dla nich miejsc zamieszkania. Oddziały policji pilnowały porządku.

Ghetto obejmuje dwie sąsiednie rejonie położone po obu stronach ulicy Wokieci (Niemieckiej).

Granica pierwszego rejonu biegnie od wątku ul. Pylimo, Saulkiew Lidzkim, ul. św. Mikołaja, Pożniamski

10 września 1941

W sprawie mieszkań pozostałych
po żydach

Jak się dowiadujemy ze swódeł miarodajnych, wszystkie mieszkania po wysiedlonych do getta - żydach, są zarekwirowane i opiekuńczoane do osobnego zarządzenia władz.

Opiekę nad opuszczonymi mieszkaniami sprawuje wydział mieszkaniowy Maj. Strals.

Przewidziane jest wynajmowanie należących wprzódnio od żydów mieszkań na ofialnych, dotychczas obowiązujących zasadach.

Znajdujący się w mieszkaniach rzeczy zostają przez wydział mieszkaniowy skafarynowane do osobnego zarządzenia w tej sprawie czynności miarodajnych.

Еврейский Музей
в Вильно

1941

10 września 1941 13

Sklepy spożywcze w Ghesse.

Organy handlu państwowego przystąpiły do zakładania sklepów na terenie Ghesse. W najbliższych dniach zostanie otwarta, pewna liczba sklepów, w których Żydzi będą mogli zaopatrzyć się w chleb, mięso i kaszę na podstawie kart żywnościowych.

12 września 41

Żydzi będą pracowali na robotach publicznych

Zgodnie z zarządzeniem czynników międzynarodowych, Żydzi zostaną zatrudnieni przy robotach publicznych: przy refulacji koryta rzeki Wilens na Belmoncie i w Tupaciskach, przy obróbie kamieni i woziorce uszkodzonych podsej stanicz działai wojennych - domów oraz w gospodarstwach podmiejskich - magistratu i przy akcji oczyszczenia miasta.

16 września

15

O przymyślnym żydostwie
przymyślnie żywności do Ghetto.

Jeszcze wiele osób z pośród ludności Wilna nie
wziadania ~~in~~ sobie dostatecznie niesłuszne
skodliwej i haniebnej woli żydostwa
w życiu nie tylko naszego społeczeństwa
całego i całej ludzkości. Osoby te nie
chcą rozumieć, że izolowanie żydów
od całego społeczeństwa jest konieczne
w ich własnym interesie i celem tego
jest ostateczna likwidacja żydostwa,
jako kolebki komunizmu, kryzysu, szelimer-
stwa i innych występów. Znajdują się
wśród ~~tych~~ tych niewiastomionych parob-
ków żydowskich tacy, którzy w rozmaity sposób
usiłują przymyślnie żywności do Ghetto za
pośrednictwem żydów, udających się na
roboty. Przy bramach Ghetto stoją szeregi
wóznych typów z korytkami, oczekujące na
powrót żydów z roboty. Jedni przynoszą żyw-
ności dla siebie, inni powodują się jakas
dewką, litacją, dla tych wcielających
kafów.

Wenke

Nasz eksport.

1926

Litwa	482. -	200	682. -
Litwa	410. 50	300	710. 50
St. Zj. Lic. Pol.	480. -	100	580. -
Inne państwa	63. 35	30	93. 35

2065.85

1927

Litwa	382. -	+ 273. 84	655. 84
Litwa	452. 50	108. 80	561. 30
St. Zj. Lic. Pol.	353. -	525. 61	878. 61
Inne państwa	89. 45	38. 80	127. 95

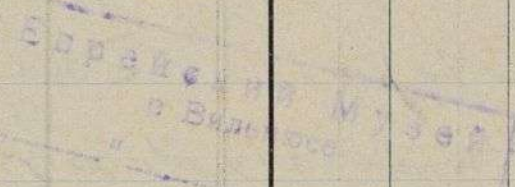
2223.75

1928

Litwa	628. 34	+ 1072. 55	1700. 89
Litwa	70. 60	406. 30	476. 90
St. Zj. Lic. Pol.	492. 60	61. 40	554. -
Inne państwa	3. -	81. 85	84. 85

2816.64

15 ad

do autografu Komisji Zarz. Pol. Tur. Wp. k. w. r.
 wybr. d. 9/III 1928 r.

Posze porwanie takie jest przestępstwem
 wobec władz i podlega surowej karze.
 Kto pomaga żydom i kontaktuje się z nimi
 wbrew zarządzeniom, tym samym zasługuje
 na wyłączenie ze społeczeństwa na arejskiego.

Тип. Ис. Завадского въ Вильнѣ.

25 Wierśnia 1941

16

Przyjęcie mierskiej
żydowskich

Po ukończeniu zwózki rzeczy z
mieszkań żydowskich, znajdujących się
w przedmieściach, ośmiem przystąpiło do
przyjęcia mierskiej żydowskich
na przedmieściach miasta.

Jak już podawaliśmy, powołane po
kuchni żydowskiej mieszkanie
są w dyspozycji Wydziału
mierskanowej magistratu.

VALSTYBINIS VILNIAUS
GAONO ŽYDŲ MUZIEJUS

V2M 4545

26 września 1941

17

Biuro pracy dla żydów

Na terenie ghetta powstało biuro
pracy, które rejestruje żydów, ze
możliwych pracowników i kieruje ich
na roboty poza obrębem ghetta
na podstawie zapotrzebowania,
przesyłanych przez organy admini-
stracyjne.

27 ~~na~~ wrzesnia 1941

"Szabesgoje" skradaja ludzosi
aryjskiej 18.

Najbardziej uszczupla spekulacja

Mimo zupełnego izolowania żydów od
ludności aryjskiej wciąż nie brak w
mieście "szabesgojów". Tym bowiem popar-
dliwym mianem nazywają żydzi takich
przyjaciół, nawet takich, którzy im
przenycją przyjęci do ghetta.

Jak nas informują, niecelowo
strasze na terenie ghetta brzo
pracy jest obzone przez rządzących
pracy żydów. Dziwna u narodu
wybranego skłonności do pracy
faktualny nie tym ze skierowanie
do roboty jest jednocześnie ~~ostat~~
okazją do zprawiania spekulacji.

Idąc i wracając z roboty można
wszak przeprowadzić wiele transak-
cji, kupić coś u szabesgoja, a
pieniężny z wielkim dyskiem

odprzedać majątym ^{Liouko 19}
złota, gdy takich sukcesów nie
brakuje.

Wielka spekulacja zastępuje
na ostre próżnienie, jednak
spekulacja z zydami jest chyba
najustraszniejszym objawem tego
wykreślenia. Szabesfoje, prze-
mycający towar do ghetta, owa-
dają ludność wycieńczone i w znacznym
stopniu przychyliają się do osu-
wania cen na rynkach. Szabesfoje
Szabesfoje osmieleli się co do
handlu i coraz większe ilości artyku-
łów opozycyjnych wędrują do
ghetta w postaci „pracowników”
robotników żydowskich.

Szabesfoje winni jednak pa-
miętać, że działalność ich oparte
się należy na ocenę. Ze kombinacji
handlowe z zydami
przez swoje kary.

29 września 1941

20

~~Pisto~~ Pomiar mieszkań
w ghetto.

Żydzi zorganizowali w ghetto
biuro mieszkaniowe, które obecnie
dokonuje pomiaru i rejestracji po-
wierzchni mieszkalnej celem doko-
nania sprawiedliwego podziału
mieszkań pomiędzy wykorzystanych
mieszkańców. Biuro do prowadzi
kierunki meldunkowe oraz prace
w ścisłym kontakcie z wyzna-
czonymi administracjami domów.

29 września 1941 21

Kary za zdyktów za nieprze-
wanie się do przepisów.

Burmistrz m. Wilna ukarał
21 zdyktów za brak przepisowej
gwiazdy syjonistycznej na kary
grzywny z zamianą na areszt.

Oprócz tego zostało ukara-
nych grzywną 3 zdyktów za
chochzenie po chodnikach

17 październik 22

Polosono kres spekulacji
w Ghettem

Wie wolno utrzymywać z zydami
w adnych warunkach

Mimo wielokrotnych ostrzeżeń prasy
i odnośnych zarządzeń, wnetu
szadeszojów stale zapotrzymują
z ydów w artykuły sprzywiel
okradają w ten sposób ludność
artykła, i przesyłają się do
wzrostu spekulacji artykułami
sprzywielymi. Zarówno to przyk-
wało. Takie wzmiary,
ze zwróciło uwagę władz
które zarządziły oblarz
na zydów, pod porównem

pracy, wymykających się
z ghesa. W $\frac{1}{2}$ Wyniku ²³ ob-
lany znacząco przesmyca
do ghesa znaczne ilości
artykułów żyjących i
innych, które zakwestionowano.

Przy tej ~~raz~~ okazji przy-
pomniamy, że wielkie odmowy
ożar utrzymywanie żyjących
z żydami jest niechronione.
tembardziej zakazane jest
oddawanie im i przyjmowanie
od nich jakichkolwiek przed-
miotów, aby artykułów żyjących.
Władze miały na celu
przez izolowanie żydów w
ghetto ochronę społeczeństwa
aryjskiego przed ich

2 gubnem wplywem.

24

Kto w jakikolwiek sposobie
utrzymuje stosunki z zydami
poroz to dopuszczajacy wy-
kroczenia przeciwko obo-
~~mu~~ wigujacym zarzadzeniom
wladz.

25

21 października

Mebli poroszonych po żydach
nikomu się nie przydziela

Wobec licznych podań składanych
przez mieszkańców miasta w
sprawie przydzielenia mebli po-
zostających po żydach, powiadomiony
Zainteresowanych, że podobnych
zawoleń nikomu się nie wydaje
Wielkie zwrócenie się w sprawie
powyższej do władz są
bezczelone.

23) Persepolis 26

Have Kezong. 4 zyda.

4/2000 at present for
4/2000 had in 1871
per 4/2000 to 1871

24 październik 1941 27

Wpłynęła mebli Zarząd miasta

Wpłynęła pewna ilość mebli,
które w określonych wypadkach
będzie można wyjątkowo na
podstawie zezwolenia Komisarza
Okręgowego. Z mebli tych będą mogli
korzystać wędry, pracownicy nieposia-
dający mebli i osoby, które straciły
swe mienie na skutek czynności
Krupców holenderskich, lub dzie-
łan wojennych.

1 listopada 1941

Еврейский Музей
в Вильнюсе
1941 г.

Plędomuzycy bezpie public-
nie powieszony

Zarządzeniem № 12 z dnia
23 października 1941 r. Komisarz
Okręgowy w Wilnie ogłosił obowi-
zek meldowania wszystkich naby-
tych po 10 czerwca 1941 r. a należących
do żydów mebli, sprzętów, przedmiotów
przedmiotów użytkowych, odzież oraz
klejnotów. W ten sposób obowiązek
meldowania podlega kupione, zamie-
niane, skradzione, albo w inny sposób
nabyte przedmioty należące do żydów.

Ponimo tego zarządzenia Komisarsa
Okręgowego niektóre osoby na Władzaty

za potrzebne zameldowa 34
o posiadaniu przedmiotów, prośbom
zycych od żydów. W myśl obowiązują
cych przepisów o walewaku i placdrowa
niu osoba posiadająca miana
żydowskie, o którym nie zameldowała
w cięskych wypadkach będzie karana
~~z~~ śmiercią.

Pierwszy wyrok śmierci wykonano
w nocy na piątek 31 października.

Niejaki D, z Wilna spladrował milnic
żydowskie i pomimo zarządzenia ko
misarza okręgowego dotychczas go nie
zameldował. Prosząc reżisji o nocy
znalczono te przedmioty u jego
mieszkania. ~~Jose~~ Josese tej samej
nocy D został powieszony publicznie
na placu katedrałnym.

12 listopada 1941

28

W sprawie zatrudniania Żydów

Robotnicy żydowski mogą być zatrudniani tylko za pośrednictwem urzędu pracy. Urząd pracy pośredniczy tylko w wypadku potrzeby zatrudnienia robotników żydowskich w ilości ponad 10 osób. Pracodawcy zatrudniający Żydów winni dopasować, aby robotnicy żydowscy nie wychodzili poza obszar miejsca pracy podczas trwania pracy i w ogóle nie chodzili po mieście pojedynczo. Ustawiać do pracy jak i powracać z niej wolno żydom tylko z grupami

VALSTYBINIS VILNIAUS
GAONO ŽYDŲ MUZIEJUS
V2M 4545

Еврейский Музей
в Вильнюсе

1941. 2.

25 listopada 1941.

29

Wieszczęta zachwalstwo Szabesgajow!

W mieszkaniu iweny Saltanowicz przy ul.
Pawlio (poplawy) 13 znaleziono ukrywają-
ca się żydówkę. ~~Wizytówka~~ ona wyglepi-
tynowała się podrobionymi dokumentami.
Ustalono mieszkanie jej żydowski podrod-
zina oraz nazwisko. Jest to niejaka
Lidia Szum. Wraz z żydówką została po-
ciągnięta do odpowiedzialności właścicielka
mieszkania. Grozi jej twora kara za
ukrywanie żydów.

25 listopada 1941

30

Wielu wielu Romaniac i zydami

Przy ul. Wislencu (uryjskich świątyni)
zastanymano Helenę Zdanowiciuse, która
Romaniac i zydami, przyjechała stała
na chodniku i łapała wdech.

Przebieg Zdanowiciuse spowodowano pro-
fużić celom przesłanie do odpowied-
nych władz z wnioskiem o ukaranie

26 listopada 1941

Wszystko jest jak zwykle, tylko że jest
31
... ..

Porządek i koniec świętowania żydów
wileńskich

:
13

Narzędzie produktywna praca!

Narzędzie znajdują się ci tamsi żydzy,
których jeszcze przed wojną w Wil-
nie było na cześć hitlerizmu oraz
byli jego najgorliwiejszymi pomocnika-
mi, pod zastawionym nadzorem i kontro-
lą. Wykluczani są ci, którzy podczas
wojny zajmowali się handlem
i spekulacją. Po obu stronach
ul. niemieckiej żydzi znajdują się
znowu w starym gmachu.
Wszystkie dawne żydowskie

organizacje z całego kraju
miały tutaj nigdy swój ^{Centralny}
Kilenski instytut badania
falnowy był zany zwiód stryotkich
zydów. Liczne instrukcje, dotyczące
zgotowania na całym świecie,
miały tutaj swój zwiód.

Przebieg samowolnego zbrodnia
działalności żydostwa. Przez
przeniesienie ich do ghetto wy-
eliminowano ich z gubny wpływ
i rozkładnie plotkarstwo.

Jedynie w zwartych kolumnach
mogą żydzi ~~opracować~~ ghetto,
alej udanie się nie wyemerson
im migra pracy. Rozumieją
se przez produkcję pracy.

muszę ~~zrobić~~ na udzie
lewie im ary tu 36

Vilnaer Zeitung N. 22

29 listopada 1941

W sprawie Szabesfajów. H. Zięsto
znane 2 osoby które ukrywały 2
dzieci żydów. W tej sprawie jeszcze brakuje
tego śledztwo. Szabesfajów za ukrywanie
żydów czeka bardzo surowa kara.

Ustala się, jako ostatni termin
dla zameldowania przedmiotów
żydowskich itd. datę 5 listopada.

Kto po 5 listopada będzie posiadał
nie zameldowane przedmioty
żydowskie, albo będzie wiedział
o posiadaniu nich żydowskiego
przez jakie osoby, które takowe
nie zameldowały, może w recepcyjnie
obciężonej wypracować leg
kierany na ten & samą rzecz.